

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА українознавства, документознавства та інформаційної діяльності
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з навчально-
виховної роботи

Галина ЄВСЄЄВА

08 _____ 2021 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія та культура України
(назва навчальної дисципліни)

спеціальність	<u>076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»</u> (шифр і назва спеціальності)
освітньо-професійна програма	<u>«Підприємницька діяльність»</u> (назва освітньої програми)
освітній ступінь	<u>бакалавр</u> (назва освітнього ступеня)
форма навчання	<u>денна</u> (денна, заочна, вечірня)
розробник	<u>Волкова Світлана Петрівна</u> (прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Силабус нормативної навчальної дисципліни «Історія та культура України» укладений відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Навчальна дисципліна належить до циклу загальної підготовки (нормативна) і спрямована на формування у студентів загальнонаукових, інструментальних та особистісних компетенцій майбутніх спеціалістів, формування гармонійної, інтелектуально розвиненої особистості. Навчальна дисципліна дозволяє ознайомити студентів з історичним минулим, матеріальною та духовною спадщиною українського народу; розвинути пізнавальні навички підходу до реального сьогодення та вміння визначати вклад національних цінностей у загальнолюдські, засвоїти ідеали гуманізму та демократії.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			I	
Всього годин за навчальним планом	90	3	90	
Аудиторні заняття, у т.ч.	30		30	
лекції	30		30	
лабораторні роботи				
практичні заняття				
Самостійна робота, у т.ч.	60		60	
підготовка до аудиторних занять				
підготовка до контрольних заходів	4		4	
виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	26		26	
підготовка до екзамену	30	1	30	
Форма підсумкового контролю			Екзамен	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни полягає в розкритті закономірностей та особливостей державотворчого, етнополітичного та культурного розвитку України, а також її стосунків із сусідніми народами та державами; досягнення розуміння соціально-історичної обумовленості художньо-культурологічних процесів в Україні в контексті загальносвітових.

Завдання дисципліни:

- подання наукової періодизації історії і культури України, характерних рис різних періодів української історії, визначних подій та явищ у кожному з них;
- узагальнення досвіду національного державотворення, традицій української державності, значення поступу українського народу за її відновлення і збереження;
- розкриття закономірностей соціально-економічних та суспільно-політичних процесів в Україні, основних етапів українського національно-визвольного руху, визначення ролі та місця видатних історичних персоналій в українській історії та культурі;
- визначення найважливіших чинників й етапів формування української нації;
- висвітлення змісту і особливостей розвитку української матеріальної та духовної культури, її взаємозв'язку зі світовою культурою.

Пререквізити дисципліни: для вивчення курсу студенти потребують базових знань з історії України (в обсязі шкільної програми), достатніх для сприйняття цілісної складової розуміння історичних та культурних процесів.

Постреквізити дисципліни: «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Філософія», «Правознавство».

Компетентності:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Заплановані результати навчання.

РН9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.

РН10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

Методи навчання – це різноманітні способи, які допомагають студентам засвоїти програмний матеріал, сприяють активізації навчального процесу, надають можливість набуту нових компетенцій. Під час вивчення дисципліни застосовуються такі методи навчання:

- за джерелом передачі та сприйняття інформації – словесні, наочні, практичні;
- за характером пізнавальної діяльності студентів – репродуктивний, проблемно-пошуковий, дослідницький, евристичний, інформаційно-рецептивний;
- залежно від основної дидактичної мети і завдань – методи оволодіння новими знаннями, формування вмінь і навичок, методи дедукції та індукції, методи закріплення навчального матеріалу, самостійної роботи студентів з осмислення і засвоєння нового матеріалу, методи стимулювання і мотивації.

Форми навчання: індивідуальні, групові, колективні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с.р
Змістовий модуль 1. Українські землі від стародавньої доби до сьогодні					
Тема I. Стародавня доба	4	2			2
Тема II. Княжа доба України-Руси (IX – XIV століття)	8	4			4
Тема III. Литовсько-польська доба (XIV – I половина XVII століття)	8	4			4
Тема IV. Козацько-гетьманська доба (II половина XVII – кінець XVIII століття)	8	4			4
Тема V. Доба російсько-австрійського панування і національно-культурного відродження (кінець XVIII – 1917 р.)	8	4			4
Тема VI. Доба Української національно-демократичної революції (1917 – 1920 рр.)	8	4			4
Тема VII. Радянська доба (1921 – 1991 рр.)	8	4			4
Тема VIII. Доба незалежності (з 1991 р.)	8	4			4
Разом за змістовим модулем 1	60	30			30
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	90	30			60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ теми	Назва теми та її зміст	Кількість годин
1	<p>Стародавня доба Виникнення цивілізації на теренах України. Давні слов'яни в історичному контексті. Концепції щодо території формування слов'ян. Дохристиянська культура.</p>	2
2, 3	<p>Княжа доба України-Руси (IX – XIV століття) Теорії виникнення Київської Русі та основні етапи її розвитку. Піднесення Києва. Володимир Великий. Ярослав Мудрий. Причини та наслідки занепаду Київської Русі. Галицько-Волинська держава – спадкоємниця Київської Русі. Вплив християнства на культуру Київської Русі.</p>	4
4, 5	<p>Литовсько-польська доба (XIV – I половина XVII століття) Особливості перебування українських земель у складі Великого князівства Литовського. Люблінська унія та українські землі в складі Польщі. Утворення Кримського ханства та його вплив на українські землі. Причини та джерела формування козацтва. Особливості розвитку української культури в литовсько-польську добу.</p>	4
6, 7	<p>Козацько-гетьманська доба (II половина XVII – кінець XVIII століття) Причини, періодизація і характер Української національної революції середини XVII століття. Утворення Української гетьманської держави та особливості її функціонування. Вплив Визвольної війни (Національної революції) середини XVII ст. на формування національної свідомості українців. Причини і наслідки Руїни.</p>	4
8, 9	<p>Доба російсько-австрійського панування і національно-культурного відродження (кінець XVIII – 1917 р.) Українські землі в складі Російської та Австрійської імперій: адміністративний поділ та суспільно-політичний розвиток. Витоки і періодизація українського національно-культурного відродження. Проблеми формування української нації. Розвиток освіти і науки в XIX ст. Архітектура і образотворче мистецтво України XIX ст. Історія та традиції українського народного житла Придніпровського регіону.</p>	4
10, 11	<p>Доба Української національно-демократичної революції (1917 – 1920 рр.) Організація Української Центральної Ради та її діяльність: соціальна база, програма, державотворча діяльність. Українська держава гетьмана П. Скоропадського. Утвердження Директорії Української Народної Республіки: політичний курс та соціально-економічні заходи. Поразка Директорії УНР і відновлення радянської влади в Україні. Особливості розвитку української культури під час національно-демократичної революції.</p>	4

12, 13	Радянська доба (1921 – 1991 рр.) Утворення СРСР: формальний та реальний статус УСРР. Українізація: форма і зміст. «Розстріляне відродження». Література і мистецтво соціалістичного реалізму. Українське питання напередодні та на початку Другої світової війни. Партизанський рух і радянське підпілля. Діяльність ОУН-УПА в роки війни. Україна в період повоєнної відбудови. Західноукраїнські землі в повоєнні роки. Дисиденство і правозахисний рух в 1960 – 1980-х рр.	4
14, 15	Доба незалежності (з 1991 р.) Державотворчий процес в умовах незалежності. Конституційний процес в Україні. Особливості громадсько-політичного життя українського суспільства. Національно-культурне відродження українського народу на сучасному етапі. Основні засади державної етнополітики. Політико-правовий статус національних меншин. «Революція на граніті», «Помаранчева революція» і «Революція гідності».	4

**6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
(ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ НЕ ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ)**

**7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ
(ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ НЕ ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ)**

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	підготовка до аудиторних занять	
2	підготовка до контрольних заходів	4
3	виконання курсового проекту або роботи	
4	опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: 1. Стародавня доба Періодизація історія України. Джерела вивчення української історії. Арії (індоевропейці) та інші стародавні народи у Східній Європі. Античні держави у Північному Причорномор'ї та Криму. Тюркська державність на території сучасної України. Соціально-економічний розвиток та суспільний устрій давніх слов'ян. Світогляд давніх слов'ян. Культура неслов'янських народів стародавньої доби. 2. Княжа доба України-Руси (IX – XIV століття) Політичний устрій Давньоруської держави. Формування української народності. Утворення і піднесення Галицько-Волинської держави. Зовнішня політика Галицько-Волинської держави. Причини занепаду Галицько-Волинської держави. Розвиток давньоруської освіти та наукових знань. Архітектура і живопис Київської Русі. Особливості культури Галицько-Волинської держави. Розвиток літописання та літератури в Київській Русі і Галицько-Волинській державі.	26

Ювелірне та прикладне мистецтво.

3. Литовсько-польська доба (XIV – I половина XVII століття)

Запорозька Січ, її устрій та військово-політична організація.

Петро Сагайдачний і створення козацького війська.

Формування українського народу.

Роль православних братств у формуванні національної свідомості українського народу.

Берестейська унія та її наслідки.

Розвиток освіти та початок книгодрукування.

Розвиток архітектури на українських землях в литовсько-польську добу.

Образотворче мистецтво України литовсько-польської доби.

Українська література XIV – першій половині XVII століть.

Театр і музика XIV – першої половини XVII століть.

4. Козацько-гетьманська доба (II половина XVII – кінець XVIII століття)

Военно-політичні події 1648 – 1657 рр.

Українсько-московський договір 1654 р.

Розкол Української держави та події на Лівобережжі і Правобережжі в 1660-1670-ті рр.

Гетьманування Івана Мазепи.

Ліквідація українського самоврядування та Запорозької Січі.

Утворення і заселення Новоросії.

Приєднання Правобережної України до Росії.

Теорії заснування Катеринослава.

Українське бароко в архітектурі, образотворчому мистецтві, літературі.

Розвиток освіти, поширення наукових знань в другій половині XVII – XVIII ст.

Розвиток театру та музики в другій половині XVII – XVIII ст.

5. Доба російсько-австрійського панування і національно-культурного відродження (кінець XVIII – 1917 р.)

Соціально-економічний розвиток українських земель в XIX ст.: порівняльна характеристика.

Український національний рух в першій половині XIX ст. Кирило-Мефодіївське братство. «Руська трійця».

Національне суспільно-політичне життя в Україні в другій половині XIX ст.

Соціальні конфлікти в Україні в XIX ст.

Участь українців в російському та польському рухах.

Політизація національного життя в Україні наприкінці XIX ст. – на початку XX ст.

Соціально-економічне становище України на початку XX ст.

Україна в роки Першої світової війни.

Особливості розвитку літератури в XIX ст.

Український театр та музика у XIX ст.

6. Доба Української національно-демократичної революції (1917 – 1920 рр.)

Проголошення Української Народної Республіки. Наступ радянської Росії. Причини поразки Центральної Ради.

Внутрішня та зовнішня політика гетьманського уряду.

Національно-визвольний рух на західноукраїнських землях. Акт

	<p>злуки Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки. Проблеми відносин УНР і ЗУНР. Більшовицька агресія проти Директорії УНР. Політика «воєнного комунізму» в Україні. Нестор Махно і анархізм в Україні. Денікінський режим в Україні. Контрнаступ радянських військ проти денікінців. Архітектура і образотворче мистецтво в період національно-демократичної революції. Літературний розвиток в 1917 – 1920 рр. Розвиток освіти і науки в 1917 – 1920 рр. Театр, музика і кіно в період національно-демократичної революції. 7. Радянська доба (1921 – 1991 рр.) Нова економічна політика в Українській СРР. Індустріалізація та колективізація в УСРР. Сталінський терор в УСРР наприкінці 1920 – 1930-х рр. Західноукраїнські землі у 1920 – 1930-ті рр. Напад нацистської Німеччини на СРСР. Бойові дії в 1941 – 1942 рр. Окупаційний режим в Україні. Вигнання з України нацистських окупантів. Наслідки Другої світової війни для України. Хрущовська «відлига» в УРСР. Брежнєвський «застій» та УРСР. Курс на перебудову радянського суспільства: плани і реальність. Культура України в умовах українізації. Роль музики і театрального мистецтва в роки війни. Роль кіномистецтва в евакуації. Література і мистецтво у повоєнний період. Розвиток української культури у часи «відлиги». Негативні явища української культури часів «застою». Розвиток української культури в період «перебудови».</p> <p>8. Доба незалежності (з 1991 р.) Формування багатопартійної системи. Проблема легітимності Кримської Автономної Республіки. Політико-правова та соціально-культурна адаптація депортованих народів. Проблеми економічного розвитку України. Головні засади зовнішньої політики незалежної України. Європейський вектор зовнішньополітичного курсу України. Україна і пострадянські країни: політичні та економічні взаємовпливи. Наука і освіта незалежної України. Архітектура та образотворче мистецтво України періоду незалежності. Література і театр. Розвиток музики та кіномистецтва. Перспективи розвитку української культури XXI ст.</p>	
5	підготовка до екзамену	30

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Усний метод, тестовий, письмовий.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Змістовий модуль 1. «Українські землі від стародавньої доби до сьогодні» містить усі види діяльності студентів за навчальним планом.

Поточний контроль складається з:

1. Тестування – максимально 40 балів.
2. Конспект самостійно опрацьованих питань – максимально 20 балів.
3. Підготовка портфоліо курсу – максимально 20 балів.
4. Укладання інтелект-карт з окремих тем курсу –максимально 20 балів.

У цілому 100 балів.

Тестування

Тести складені за трьома рівнями складності, тому оцінювання 1-10 завдання (з вибором однієї правильної відповіді) здійснюється по 2 бали, завдання 11-13 (на встановлення відповідності) по 4 бали, завдання 14-15 (на встановлення правильної послідовності) по 6 балів. Разом 40 балів.

Конспект самостійно опрацьованих питань

Оцінюється за 20-бальною шкалою.

19-20 балів: студент опрацював усі 8 тем, винесених на самостійне опрацювання, ретельно законспектувавши основні визначення, терміни, дати, імена персоналій, підсумувавши кожне питання.

14-18 балів: студент законспектував усі 8 тем, але із незначними прогалинами фактичного матеріалу та не зробив висновків.

9-13 балів: студент законспектував 6-7 тем із значними скороченнями матеріалу.

4-8 балів: студент законспектував 4-5 тем, винесених на самостійне опрацювання, написані із значними пропусками подій, фактів, визначень, термінів тощо.

1-3 бали: студент законспектував 1-3 теми, опрацював матеріал дуже неуважно, з пропусками тем, періодів, плутаниною визначень.

Портфоліо курсу

Основними критеріями оцінки портфоліо, з якими мають бути ознайомлені студенти:

- 1) наявність творчо оформленої обкладинки, що відображає особистість та інтереси студента як (майбутнього) фахівця;
- 2) акуратність заповнення;
- 3) структурність матеріалу;
- 4) творче оформлення матеріалу;
- 5) якість матеріалів, що відображають міркування студента щодо проблемних моментів курсу.

Оцінюється за 20-бальною шкалою.

19-20 балів: студент творчо підійшов до укладання портфоліо курсу, опрацював і структурував пройдений матеріал, ретельно проаналізував основні події, дати, імена персоналій, підібрав якісні матеріали для наповнення портфоліо, зробив висновки з теми.

11-18 балів: студент підготував портфоліо курсу, але заповнив його більшу частину питань, із незначними прогалинами матеріалу та зробив висновки не з усіх тем.

6-10 балів: портфоліо містить менше половини опрацьованого матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання, наявні значні пропуски подій, фактів, імен тощо.

1-5 балів: студент опрацював матеріал дуже неуважно, з пропусками тем, періодів, плутаниною подій.

Інтелект-карти обраних тем

Оцінюється за 20-бальною шкалою.

19-20 балів: студент творчо підійшов до укладання інтелект-карт, структурував пройдений матеріал, виявив причинно-наслідкові зв'язки, підсумував кожен тему власними висновками.

11-18 балів: студент підготував інтелект-карти з питань винесених на самостійне опрацювання тем, із незначними прогалинами матеріалу, зробив висновки з кожної теми.

6-10 балів: інтелект-карти містять половину матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання, наявні значні пропуски подій, фактів, імен тощо, не зроблені висновки.

1-5 балів: студент опрацював матеріал дуже неуважно, з пропусками тем, періодів, плутаниною подій, не зробив висновків.

Критерії екзаменаційної оцінки

Екзаменаційний білет складається з 2 питань (одне питання з історії, і, відповідно, друге – з культури України). Максимальна сума балів за відповідь на одне питання – 50 балів.

48-50 балів: студент чітко і всебічно виклав програмний матеріал, висвітлив основні історичні події, аргументував і розкрив теоретичні положення, виявив логічне мислення і знання навчальної літератури та інших джерел, знає хронологію історичних подій.

35-47 балів: студент показав міцні знання історичного матеріалу вичерпно і всебічно висвітлив основні історичні події, орієнтується у відповідній літературі, основних джерел, виявив знання хронології основних історичних подій, але допустив неточності при висвітленні окремих подій чи фактів.

21-34 балів: студент у цілому відповів на поставлені запитання, але з деякими незначними неточностями в подіях або датах.

0-20 балів: студент не зумів розкрити питання, майже не орієнтується в історичних подіях, не знає матеріалу.

Підсумкова оцінка з дисципліни «Історія та культура України» визначається як середньоарифметична між оцінкою змістового модуля 1 та екзаменаційною оцінкою.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента; прозорість оцінювання; інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Передбачається систематичне відвідування студентами аудиторних занять, за винятком поважних причин. Студенти мають дотримуватися правил поведінки на заняттях згідно Статуту Академії.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультацій викладача.

Порядок зарахування пропущених занять: студент конспектує пропущену лекцію з методичних вказівок, розроблених викладачами кафедри та показує його в години консультацій викладача.

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами. Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
 - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
 - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів; – надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.
- Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ПДАБА. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

У випадку надзвичайних ситуацій (епідемії, пандемії, стихійного лиха, введення надзвичайного стану і т.д.) студенти повинні дотримуватися правил поведінки, які встановлені відповідними інструкціями в ситуаціях, що наступили.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Греченко В. А. Історія української культури: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. А. Греченко, К. В. Кислюк. – К.: Кондор, 2013. – 351 с.
2. Історія культури України: навчальний посібник / В.А. Бокань, Л.Г. Польовий. – К.: МАУП, 1998.– 232 с.
3. Історія Придніпровського регіону: архітектурно-історичний і промисловий екскурс. Колект. Монографія / В.І. Большаков, Г.П. Євсеева, Г.І. Лисенко та ін.; за ред. В.І. Большакова. - Дніпро: Вид-во ПДАБА, 2018. – 331 с.
4. Історія та традиції українського народного житла Придніпровського регіону / Г.П. Євсеева, М.В. Савицький. – Д.: ПДАБА, 2016. – 269 с.: ілюстр.
5. Історія світової та вітчизняної культури: навч. посіб. / М.Ф. Юрій. – К.: Дакор, 2007. – 455 с.
6. Історія України: Нове бачення: У 3 т. / Під ред. В.А.Смолія. – К.: Україна, 1995. – 350 с.
7. Історія України: навч. посіб. / О.Д. Бойко. – 3-ге вид., доповн. – К.: Академвидав, 2010. – 687 с.
8. України / Під ред. Смолія. – К.: Альтернатива, 1997. – 416 с.
9. Історія України: підручник / В. М. Литвин. –3-те доопрац. та доповн. вид. – К.: Наук. думка, 2009. – 821 с.
10. Історія України: підручник / Г.Д. Казьмирчук, А.П. Коцур, О.В. Вербовий, І.М. Заболотна, Г.М. Казакевич, М.Г. Казьмирчук, Г.Г. Коцур, О.Р. Купчик, С.В. Набока, С.В. Палієнко; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – 2-ге вид., виправл. і доповн. – К.: Логос, 2010. – 648 с.
11. Історія України / Ю. Зайцев, В.К. Баран, Я.Й. Грицак, О. Зайцев, Я.Д. Ісаєвич. – 2-е вид., зі змін. – Л.: Світ, 1998. – 487 с.
12. Історія України: сучасне бачення: навч. посіб. / В.Ф. Остафійчук. – 4-те вид., виправл. – К.: Знання-Прес, 2008. – 424 с.

13. Історія України ХХ – початку ХХІ століття: Навч. посіб. / П. П. Панченко, Н. П. Барановська, С. С. Падалка та ін.; За заг. ред. В. А. Смолія. – К.: Знання, 2004. – 582 с.
14. Історія України та її державності: курс лекцій / Л.Є. Дещинський, С.В. Терський, І.Я. Хома, В.М. Тарабан, Р.Д. Зінкевич, Я.Я. Денісов, І.О. Гаврилів, І.В. Буковський, А.Я. Нагірняк; Нац. ун-т «Львів. політехніка». – 5-те вид., переробл. і доповн. – Л., 2009. – 474 с.
15. Історія українського козацтва: Нариси: У 2-х т. Т. 1 / В.А. Брехуненко, Л.В. Войтович, О.Б. Головка, В.М. Горобець, А.О. Гурбик; Ін-т історії України. НДІ козацтва НАН України. – К.: Вид. дім «Києво-Могилян. акад.», 2009. – 800 с.
16. Історія української культури / Ред.: І. Крип'якевич. – 2-е вид. – К.: Либідь, 1999. – 651 с.
17. Мала історія України / А. Каппелер. – К.: «К.І.С.», 2007. – 264 с.
18. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України / Н. Яковенко; Укр. наук. ін-т Гарвард. ун-ту. Ін-т критики. – 2-вид., переробл. та розшир. – К.: Критика, 2005. – 584 с.
19. Нарис історії України. Формування модерної української нації ХІХ – ХХ століття: Навч. посіб. / Я.Й. Грицак. – 2-ге вид. – К.: Генеза, 2000. – 356 с.
20. Політична історія України: навч. посіб. / В.А. Греченко, В.І. Танцюра, В.В. Калініченко, С.М. Куліш, В.В. Петровський. – 2-ге вид., доповн. – К.: Академвидав, 2008. – 552 с.
21. Субтельний О. Україна. Історія / О. Субтельний. – К.: Либідь, 1996.
22. Історія України: Модульний курс. Навчальний посібник / Н.М., Савченко, М.К. Подольський. – К.: Інкос, 2006. – 544 с.

Допоміжна

1. Вищі посадові особи України у ХХ-ХХІ ст. Матеріали та методичні вказівки до вивчення курсу «Історія України» / Укладачі: Бабенко В.А., Дірявка Ю.П. – Дніпропетровськ: ПДАБА, 2011. – 38 с.
2. Вівчарик М. М. Україна: від етносу до нації: Навч. посіб. / М. М. Вівчарик. – К.: Вища шк., 2004. – 239 с.
3. Горелов В. Павло Скоропадський – гетьман Української Держави / В. Горелов. – К., 1995.
4. Гріза В. А. Етнічна історія Південно-Східної України (друга половина ХVІІІ – початок ХХ ст.): історіографія проблеми : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / Гріза Віктор Анатолійович; М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2014. – 20 с.
5. Ісаєвич Я. Д. Братства та їх роль в розвитку української культури ХVІ ХVІІІ ст. / Я. Д. Ісаєвич. – К.: Либідь, 1996. – 456 с.
6. Історія Києво-Могилянської академії / З.І. Хижняк, В.К. Маньківський. – 2-ге вид., доповн. і переробл. – К.: Києво-Могилян. акад., 2008. – 203 с.
7. Історія Києво-Могилянської академії / З.І. Хижняк, В.К. Маньківський. – 2-ге вид., доповн. і переробл. – К.: Києво-Могилян. акад., 2008. – 203 с.
8. Історія міста Дніпропетровська / За ред. А.Г.Болебруха. – Дніпропетровськ: Грані, 2006.
9. Історія України очима письменників / [упорядкув. та вступ. ст. О. В. Красовицький]. – Харків : Фоліо, 2013. – 510 с.
10. Історія українського друкарства / Іван Огієнко. – К.: Либідь, 1994. – 487 с.
11. Історія української культури: наук. вид.: у 5 т. Т. 4, кн. 1. Українська культура першої половини ХІХ століття / Л.Ф. Артюх, В.Г. Балушок, Г.Б. Бондаренко, В.К. Борисенко, Т.М. Виврот; НАН України. – К.: Наук. думка, 2008. – 1008 с.

12. Історія української культури: У 5 т. Т. 1. Історія культури давнього населення України / Ю.С. Асеев, В.Д. Баран І.А. Баранов, В.П. Белозор, С.С. Бессонова, Я.Є. Боровський, О.А. Брайчевська, М.Ю. Брайчевський, С.Б. Буських; Ред.: Б.Є. Патон; НАН України. – К.: Наук. думка, 2001. – 1134 с.
13. Історія української культури: У 5 т. Т. 3. Українська культура другої половини XVII – XVIII століть / В.С. Александрович, В.Й. Борисенко, Т.М. Виврот, В.М. Горобець, В.С. Горський; НАН України. – К.: Наук. думка, 2003. – 1246 с.
14. Історія української культури: У 5 т. Т. 4, кн. 2. Українська культура другої половини XIX століття / М.П. Бондар, М.П. Загайкевич, Р.Я. Пилипчук, В.В. Рубан, М.Р. Селівачов; Ред.: Б.Є. Патон; НАН України. – К.: Наук. думка, 2005. – 1295 с.
15. Історія української культури: У 5-ти т. Т. 2. Українська культура XIII - першої половини XVII століть / В.С. Александрович, В.Г. Балущок, М.Б. Боянівська, Л.В. Войтович, Р.Й. Голик, Г.Й. Горинь, А.Д. Данилюк, Я.Д. Ісаєвич, Я.Б. Книш, Б.С. Крися; НАН України. – К.: «Наук. думка», 2001. – 847 с. – Бібліогр.: с. 821–827.
16. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб. / Б.І. Білик, Ю.А. Горбань, Я.С. Калакура, С.М. Клапчук, О.В. Кузьменець, В.Ф. Остафійчук, А.Г. Слюсаренко, В.Я. Хоменко, І.С. Гриценко; Ред.: С.М. Клапчук; В.Ф. Остафійчук. – 2-е вид., стер. – К.: Вища шк.: Знання, 2000. – 325 с.
17. Історія української та зарубіжної культури: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Л.Є. Дециньський, С.В. Терський, Р.Д. Зінкевич, Я.Я. Денісов. – Л.: Бескід Біт, 2008. – 252 с.
18. Історія української художньої культури: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. мистец. і культури / В.М. Шейко, Л.Г. Тишевська; Харк. держ. акад. культури. – Х.: Регіон-інформ, 2003. – 180 с.
19. Кондратюк К. Нариси історії українського національно-визвольного руху XIX ст. / К. Кондратюк. – Тернопіль, 1993.
20. Конституція України. – К., 1996.
21. Котляр М.Ф. Запровадження християнства в Давньоруській державі / М.Ф. Котляр. – К., 1983.
22. Методичні вказівки до вивчення програмного матеріалу з курсу «Історія та культура України» для студентів ступеня бакалавра всіх спеціальностей денної форми навчання. Частина I / Укладачі: Євсеева Г. П., Бабенко В. А., Лисенко Г. І., Перетокін А. Г., Волкова С. П. – Д.: ПДАБА, 2020. – 49 с.
23. Методичні вказівки до вивчення програмного матеріалу з курсу «Історія та культура України» для студентів ступеня бакалавра всіх спеціальностей денної форми навчання. Частина II / Укладачі: Євсеева Г. П., Бабенко В. А., Лисенко Г. І., Перетокін А. Г., Волкова С. П. – Д.: ПДАБА, 2020. – 50 с.
24. Методичні вказівки до вивчення програмного матеріалу з курсу «Історія та культура України» для студентів ступеня бакалавра всіх спеціальностей денної форми навчання. Частина III / Укладачі: Євсеева Г. П., Бабенко В. А., Лисенко Г. І., Перетокін А. Г., Волкова С. П. – Д.: ПДАБА, 2020. – 50 с.
25. Методичні вказівки до вивчення програмного матеріалу з курсу «Історія та культура України» для студентів ступеня бакалавра всіх спеціальностей денної форми навчання. Частина IV / Укладачі: Євсеева Г. П., Бабенко В. А., Лисенко Г. І., Перетокін А. Г., Волкова С. П. – Д.: ПДАБА, 2020. – 51 с.
26. Методичні вказівки до вивчення програмного матеріалу з курсу «Історія та культура України» для ступеня бакалавра всіх спеціальностей денної форми навчання. Ч. V / Укладачі: Євсеева Г. П., Бабенко В. А., Лисенко Г. І., Перетокін А. Г., Волкова С. П. – Д.: ПДАБА, 2021. – 50 с.

27. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з курсу «Історія та культура України» для студентів ступеня бакалавра всіх спеціальностей заочної форми навчання. / Укладачі: Євсєєва Г. П., Лисенко Г. І., Перетокін А. Г., Волкова С. П. – Дніпро: ПДАБА, 2021. – 51 с.

28. Методичні вказівки до самостійної роботи з курсу «Історія та культура України» для студентів ступеня бакалавра усіх спеціальностей денної форми навчання / Укладачі: Євсєєва Г. П., Лисенко Г. І., Перетокін А. Г., Волкова С. П. – Дніпро: ПДАБА, 2021. – 23 с.

29. Мицик Ю. А. Історія України : навч. посіб. / Юрій Мицик, Олег Бажан. – Київ : Кліо, 2015. – 677 с.

30. Мицик Ю. А. Козацький край: Нариси з історії Дніпропетровщини XV – XVIII ст. [Текст] / Ю. А. Мицик. - Дніпропетровськ : Вид-во Дніпропетровського ун-ту, 1997. - 176 с.

31. Нарис історії культури України / М.В. Попович. – 2-е вид., випр. – К.: АртЕк, 2001. – 728 с.

32. Нічик В.М. Петро Могила в духовній історії України / В.М. Нічик. – К.: Либідь, 1997. – 396 с.

33. Прицак О. Й. Що таке історія України? (вступна стаття О.В. Яся) / О. Й. Прицак // Український історичний журнал. – 2015. – № 1. – С. 177–210.

34. Репан О. Палімпсест: Коріння міста: поселення XVI–XVIII століть в історії Дніпропетровська / О. Репан, В. Старостін, О. Харлан; НДІ козацтва, Ін-т історії України НАН України, Каф. історії України Дніпропетр. нац. ун-ту. – К. : Укр. пропілеї, 2008. – 264 с.

35. Україна – НАТО: історія та сьогодення: навч.-метод. посіб. / М.В. Кордон. – Житомир: Полісся, 2008. –148 с.

13. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Бібліотека українського мистецтва : офіц. сайт URL: <http://uartlib.org/>
2. Електронна бібліотека з історії України та всесвітньої історії : офіц. сайт URL: <http://www.history.vn.ua/>
3. Енциклопедія історії України : офіц. сайт URL: <http://www.history.org.ua/?encyclor>
4. ІЗБОРНИК. Історія України IX–XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації URL: <http://litopys.org.ua/index.html>
5. Інститут історії Дніпра : офіц. сайт URL: <https://www.youtube.com/channel/UC0B7rtZ2tEQZbxdK1YljmxA/featured>
6. Інститут історії України НАН України URL: <http://www.history.org.ua>
7. Інститут суспільних досліджень : офіц. сайт URL: <https://www.youtube.com/channel/UCslObUNrij26zflUM-PoGBA/videos>
8. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАНУ : офіц. сайт URL: <http://etnolog.org.ua/>
9. Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України : офіц. сайт URL: <http://mari.kiev.ua>
10. Історична правда: офіц. сайт URL: <https://www.istpravda.com.ua/>
11. Історія України URL: <http://history.franko.lviv.ua/>
12. Історія України. Історія культури URL: <http://www.info-library.com.ua/books.html>
13. Культура України: електронна бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://elib.nplu.org/>
14. Михайло Грушевський. Історія України-Руси в 10 томах / Михайло Грушевський : офіц. сайт URL: <http://litopys.org.ua/index.html>

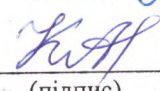
15. Національний меморіальний комплекс Героїв Небесної Сотні – Музей Революції Гідності : офіц. сайт URL: <https://maidanmuseum.org/>
16. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського : офіц. сайт URL: <http://nbuv.gov.ua/>
17. Національний музей Голодомору-геноциду : офіц. сайт URL: <https://holodomormuseum.org.ua/>
18. Нове українське кіно : офіц. сайт URL: <https://www.cinema.in.ua/>
19. Поетика : офіц. сайт URL: <http://poetry.uazone.net/>
20. Посібники з історії : офіц. сайт URL: <http://pidruchniki.com/istoriya/>
21. Посібники з культури : офіц. сайт URL: <http://pidruchniki.com/kulturologiya/>
22. Проект «Країна. Історія українських земель» : офіц. сайт URL: https://www.youtube.com/playlist?list=PLNHlpbN2c0aQy8_QyJMFqV_VUTXboh8DN
23. Український інститут національної пам'яті : офіц. сайт URL: <https://uinp.gov.ua/>
- а. Фільми про Голодомор: офіц. сайт URL: <https://holodomormuseum.org.ua/filmy-pro-holodomor/>
24. EXLIBRIS : українська електронна бібліотека : офіц. сайт URL: <http://exlibris.org.ua/>
25. Ukraïner : офіц. сайт URL: <https://www.youtube.com/channel/UCbNaKx1j-Q5jWZDpJZp56g>

Розробник

(підпис)

(Світлана ВОЛКОВА)

Гарант освітньої програми

(підпис)

(Кіра СПІРІДОНОВА)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
українознавства, документознавства та
інформаційної діяльності
Протокол від «31 серпня» 2021 року № 1